

AARHUS UNIVERSITET

”Mobiltelefonen er opfundet, og man kan altid ringe og få hjælp ...”

Læs temaat om Kina side 8-9

WWW.AU.DK/UNIVERS

#13

20. nov. 2012

NYHEDER ■ INTERNATIONAL ■ FORSKNING ■ TEMA OM KINA ■ DEBAT ■ OG MEGET, MEGET MERE ...

Foto: Jacob C. Ravn

Tycho Brahe rører på sig igen

Verden er blevet en myte fattigere, men det sidste ord om den danske 1500-tals astronom Tycho Brahe er endnu ikke skrevet eller sagt.

Af Helge Hollesen
hho@adm.au.dk

Så trak Tycho Brahe igen overskrifter i danske og udenlandske medier. Denne gang med nyheden om, at det ikke var en forgiftning med kviksølv, der tog livet af ham for 411 år siden.

Og med den fornyede opmærksomhed om den danske stjerneforsker regner middelalderarkæologen Jens Vellew fra Aarhus Universitet også med at være tættere på

at kunne genskabe den verdensberømte dansker i fuld figur iført en rekonstruktion af den renæssancedragt, han blev begravet med i Týn-kirken i Prag.

– Vi har allerede kopi af Brahes kranium og kan på den baggrund forme hans ansigt og forsyne det med hår og skæg, fortæller Jens Vellew. Han er leder af det forskerhold, som for to år siden stod for genåbningen af Tycho Brahes grav, hvor forskerne benyttede lejligheden til at lave 3D-skanninger af Tycho Brahes knogler.

På baggrund af dem regner Jens Vellew med at kunne præsentere den ”genskabte” Brahe i fuld renæssancedragt om et års tid i to kopier, der skal stå henholdsvis i Prag og på Tycho Brahe Planetarium i København.

Tre bøger undervejs

Mens myten om Tycho Brahes død er ryddet af vejen, er mere viden om ham måske undervejs. Forskerne håber, at prøver af hans tænder og knogler, der blev udtaget ved genåbningen af graven,

kan bringe nyt om astronomens liv og helbred.

Tre bøger om og af Tycho Brahe er også undervejs fra Jens Vellews hånd.

Den ene af dem handler om livet på øen Hven i Øresund, hvor Tycho Brahe opførte observatorierne Uranienborg og Stjerneborg.

– Nogle af hans assistenter skrev nærmest dagligt om vejret gennem næsten 20 år, og den meteorologiske dagbog rummer desuden mere end 700 notater, der giver indtryk af, hvordan hver-

dagen formede sig, fortæller Jens Vellew.

En nyoversættelse af Tycho Brahes *Mechanica* fra 1597 med hans egne beskrivelser af alle sine instrumenter og Uranienborg er også på vej og rummer også en selvbiografi. Endelig skal en tredje bog samle op på den eksisterende viden om Tycho Brahes grav og begravelse i Prag. ■

LÆS
OGSÅ
I DETTE
NUMMER

GODE UNDERVISNINGSIDÉER
I UNDERISERMETROEN ER DET TILLADT
AT STJÆLE KOLLEGERES GODE IDÉER
ELLER DELE SINE EGNE ERFARINGER
SOM UNDERISER MED ANDRE.
LÆS MERE > SIDE 3

BEDRE NATURFAG I FOLKESKOLEN
AARHUS UNIVERSITET OG VIA
UNIVERSITY COLLEGE VIL I ET NYT, STORT
PROJEKT FORBEDRE UNDERVISNINGEN I
FOLKESKOLENS SCIENCE-FAG.
LÆS MERE > SIDE 4

MOLEKYLER PÅ MENUEN
PROFESSOR OG KANTINELEDER FRA AU
STÅR BAG POPULÆRT FOREDRAG OM
MOLEKYLÆR GASTRONOMI. HVOR VIDEN
OG VELSMAG GÅR OP I EN HØJERE ENHED.
LÆS MERE > SIDE 7

SPIRITUAL ICON INSPIRES
WEN GE FROM CHINA IS
FASCINATED BY THE DANISH
CHURCH REFORMER AND
EDUCATOR N.F.S. GRUNDTVIG.
READ MORE > PAGE 2

Media Architecture Biennale 2012

On 15-17 November architects, artists, researchers and companies from all over the world met to create the future of media architecture – and to discuss the way in which media architecture revolutionises the urban space and our way of living in it. Martin Brynskov, an associate professor at the Centre for Advanced Visualization and Interaction (CAVI), is the general chair of the biennale. “Media architecture changes the way we approach traditional architecture. This is a field which is developing really fast, and we are looking forward a great deal to hearing what the leading experts think about how media architecture influences our perceptions of buildings and cities,” he says.

World-famous academics waving the banner of protest

World-famous academics like Sir David Attenborough and Richard Dawkins have joined 65 other British scientists and intellectuals in the foundation of a new protest organisation known as the Council for the Defence of British Universities (CDBU). The aim is to protest against the way the British government is undermining the freedom of British universities and their independence from market forces. “Our universities are too important to be left in the hands of politicians and businessmen,” say the founders. er et af de spørgsmål, forskerne i det nye center skal svare på.

Photos: Søren Kjeldgaard

Chinese Wen Ge studies Grundtvig at Vartov in Copenhagen. “He was a lyrical genius and he really impresses me,” he says.

Danish spiritual icon to inspire Chinese Christians

PORTRAIT Wen Ge from China is fascinated by the Danish church reformer and educator N.F.S. Grundtvig, who he has been studying for almost two years at Aarhus University.

By **Helge Hollesen**
hho@adm.au.dk

The ninth and final stroke of the City Hall clock in Copenhagen is still reverberating in the air as Wen Ge pushes his bike through the gate to Vartov, ready for another day studying the Danish priest, church reformer, educator, historian, theologian, philologist, poet and hymn-writer N.F.S. Grundtvig.

But first he has an interview with a journalist from UNivers, who wants to know why someone from China has decided to spend almost two years studying one

of Denmark’s intellectual and spiritual icons. Because that’s what Grundtvig is, and the fact is underlined by the enormous statue that dominates the yard between the almost 300-year-old buildings.

“Grundtvig really impresses me,” says Wen Ge of the man he first heard of when he was a guest student in Copenhagen in 2004. Back then Wen Ge made something of a splash with an article on Grundtvig that was later included in the annual publication Grundtvig Studies.

Wen Ge is a teacher at the Theological Seminary in Nanjing in East China. In the spring of 2010

he was invited to attend a seminar on Grundtvig in Denmark, and in October of the same year he started working as a research trainee at the Grundtvig Centre, which is affiliated to Aarhus University.

He hopes that next year he will be able to submit a dissertation containing comparative studies of Grundtvig and the Chinese theologian T.C. Chao, both of whom focus on the Christlike life as the ultimate goal of human growth and development.

Christianity and nation-building
“I’m especially interested in

Grundtvig’s Public Theology and the meaning of Christianity for nation-building. It intrigued me how Grundtvig as a church theologian made a Christian contribution to the development of the nation or even national salvation,” Wen explains.

Actually Grundtvig is not unknown in China, where his educational ideas were first introduced in 1909. Especially since 1920s there were adult education programmes and night schools initiated by Chinese intellectuals and Christians; and in 1920-30s scholars were sent to Europe to study folk high schools, which is a concept founded by Grundtvig.

“Grundtvig’s ideas about education for life and his efforts to bridge the gap between the culture of farmers and the so-called elite culture in Copenhagen are very impressive, and China today also focuses on reviving traditional cultural heritage,” says Wen Ge.

But he is more interested in Grundtvig’s theology in terms of the divine human relationship.

“So far I have not heard that Grundtvig is systematically introduced in theological circles in Mainland China. But I think he really has something unique, and I try to connect him with Chinese theology and how his theology can help to develop Chinese theology. The church in China needs contextualizing, so how can we find new inspiration from overseas theological sources?” asks Wen Ge.

A lyrical genius

At Vartov Wen Ge has access to the Grundtvig Library, containing Grundtvig’s collected works. And this is also where he studies the Danish texts.

“I’ve read about the mediated Grundtvig in English and I try to read him in Danish with help from my friends and the dictionary in my struggle with Grundtvig’s long sentences,” he says.

And he has learned to love all the many hymns that Grundtvig wrote.

“He was a lyrical genius,” says Wen, and starts singing (in Danish) the first line of *Nu falmer skoven trindt om land* (“The forest leaves are fading away”).

“That’s my favourite. But I also like *Oh Kristelighed* (“Oh Christlike life”) and the New Year song *Vær velkommen Herrens år* (“Welcome to the Lord’s New Year”).

Wen Ge believes that Grundtvig has helped to shape Danish minds.

“I think Denmark is a great small country, and I see Grundtvig’s spirit in the daily life of the Danes. *Et jævnt og muntert, og virksomt liv på jord*, as Grundtvig said (“A simple, cheerful and active life on Earth”).

“Denmark is supposed to be the happiest country in the world. When I ask why, people joke and say it’s because of the pills. But I think social security plays an important role, and the Danes have struck a good balance between work and family life. In China we still have to work hard to improve people’s living.”

A holistic vision

When Wen Ge has finished his dissertation, he’ll return to China and the seminary, where he teaches future pastors.

“I hope to introduce Grundtvig’s theology through teaching and writing. And if possible, I will try to do a little translation of his works, including some of his beautiful hymns,” he says underlining his Chinese perspective on Grundtvig:

“I try to see what is the appeal to a Chinese mindset. And I think Grundtvig and T.C. Chao share a holistic vision regarding human beings as a microcosmos and universe as a macrocosmos,” he concludes. ■

UNivers

Udgives af Aarhus Universitet.

Kontrolleret oplag: **12843**
i perioden 1. januar 2011-30. juni 2011

Den nyeste udgave af **UNivers** kan findes i standere overalt på universitetet.

Næste nummer udkommer 3. december
Deadline for indlæg 26. november kl. 10.

Fredrik Nielsens Vej 5, bygn. 1448

8000 Aarhus C

T: 8715 0848

E: univers@au.dk

W: www.au.dk/univers

Annoncer: dqmedia.7027.1155

Tryk: Avis-Tryk A/S

ISSN: 1604-1607

Bjerg Tulinus
Ansv. redaktør
T: 8715 3053
E: btu@adm.au.dk

Kristian Serge Skov-Larsen
Redaktør
T: 8715 3054
E: ksl@adm.au.dk

Ida Hammerich Nielson
Journalist
T: 8715 3018 / M: 6020 2626
E: ihn@adm.au.dk

Helge Hollesen
Journalist
T: 8715 3028 / M: 6020 2708
E: hho@adm.au.dk

Marie Groth Andersen
Journalist
T: 8715 3058
E: mga@adm.au.dk

Thomas Bennedbaek
Studenterskribent
T: 8715 3054
E: univers@adm.au.dk

Ruben Engrob Nielsen
Studenterskribent
T: 8715 3054
E: univers@adm.au.dk

Peder Holm-Pedersen
Journalist
T: 8715 1709
E: peho@adm.au.dk

Lars Kruse
Fotograf
T: 8715 3042
E: lk@adm.au.dk

Lise Balsby
Fotografelev
T: 8715 3043
E: lba@adm.au.dk

Jesper Buch Rais
Fotograf
T: 8715 3043
E: jbra@adm.au.dk

Nikolai Lander
Grafisk designer
T: 2093 2682
E: nl@adm.au.dk

Astrid Friis Reitzel
Grafisk designer
T: 8715 3102
E: afr@adm.au.dk

Katrine Brandt Møller
Grafisk designer
T: 8715 3285
E: kbm@adm.au.dk

Hreinn Gudlaugsson
Grafiker
T: 8715 3101
E: hrg@adm.au.dk

Media Architecture Biennale 2012

15.-17. november mødes arkitekter, kunstnere, forskere og virksomheder fra hele verden for at skabe fremtidens mediearkitektur – og for at diskutere, hvordan mediearkitekturen revolutionerer byen og vores måde at være i den. Martin Brynskov, lektor ved Center for Avanceret Visualisering og Interaktion (CAVI), er leder af biennalen. – Mediearkitektur ændrer den måde, hvorpå vi forholder os til traditionel arkitektur. Det her er et felt i rivende udvikling, og vi glæder os virkelig til at høre de førende eksperter bud på, hvordan mediearkitektur påvirker vores opfattelse af bygninger og byer, siger han.

AU på BogForum

Aarhus Universitetsforlag deltog på BogForum 2012 med de bøger, der var udkommet i løbet af året. Flere forskere fra Arts deltog også i bogmessen, hvor de sammen med forfattere, anmeldere, politikere og journalister satte egne værker og forskning ind i en bredere samfundsdebat. Publikum kunne blandt andet opleve postdoc Mathias Clasen i samtale om virkelige og indbildte monstre med forfatter Knud Romer og lektor Anne Marie Pahuus og Folkeuniversitetets rektor Sten Tiedemann i samtale om filosofi og kærlighed.

Foto: Lars Kruse

Find vej til andre underviseres gode idéer

INSPIRATION | Undervisermetroen er det tilladt at stjæle kollegers gode idéer eller dele sine egne gode erfaringer som underviser med andre.

Af Jakob Kehlet
Freelance-journalist

Vil du vide, hvordan man som underviser sparer tid ved at give mundtlig feedback til de studerende på en lydfil?

Eller er du specialevejleder, og vil du give nye specialestuderende mulighed for at hente inspiration fra andre gennem en specialebørs?

I så fald kan du finde inspiration på en af stationerne på undervisermetro.dk, der er en ny digital platform til deling af erfaringer mellem undervisere.

Undervisermetroen åbnede de første stationer på rutenettet i august i år, og ligesom tilfældet er i det københavnske metrobyggeri, så er der stadig en del stationer, der endnu ikke er helt færdigbyggede.

– Vi tager et kraftigt ryk i forhold til at lægge materiale ud på sitet her i efteråret, siger Lene Tortzen Bager, der i sin tid fik idéen til projektet, som hører under Center for Undervisningsudvikling og Digitale Medier.

Stjæl, hvis du vil

Idéen med Undervisermetroen er, at alle skal kunne låne – eller stjæle, om man vil – andre underviseres idéer og gøre dem til sine egne, blot man husker at akkreditere ophavsmanden efter nogle fastlagte retningslinjer.

– Det er vigtigt at understrege, at Undervisermetroen er undervisernes eget forum. Bidragene er ikke udtænkt af pædagogiske eksperter, men derimod af andre undervisere, siger Lene Tortzen Bager.

Undervisermetroen er inspireret af Studiemetroen, som er et "metro-net" rettet mod studeren-

de. Her kan de finde oplysninger om blandt andet opgaveskrivning og litteratursøgning. Studiemetroen har eksisteret i ti år og har været et populært værktøj for studerende.

Ligesom Studiemetroen er Undervisermetroens grafiske udtryk bygget op efter de principper, man kender fra kort over metroer i alverdens storbyer: et edderkopspind med en masse stationer, hvor hver af Undervisermetroens fire ruter repræsenterer de fire overordnede temaer undervisning, ressourcer, feedback og udvikling. Hver station repræsenterer et enkelt emne inden for temaet, og underviserne kan nemt overskue, hvilken station de skal klikke på for at komme hen til lige præcis det område, de søger inspiration indenfor.

Flere områder, flere universiteter

I første omgang er det kun undervisere på Arts, der er koblet på undervisermetroen, men tanken er, at metroen skal kunne udbredes til andre universitetsområder på AU og måske på sigt også indeholde bidrag fra andre universiteter.

– Det ligger nok et stykke tid ude i fremtiden, men det er bestemt et mål, vi arbejder hen imod, siger Lene Tortzen Bager.

Indtil videre bliver der stille og roligt fyldt indhold på Undervisermetroen. Bidragene kommer fra undervisere, der selv henvender sig til Lene Tortzen Bager og hendes kolleger, projektleder Lotte Rienecker og projektmedarbejder Peter Stray Jørgensen. I andre tilfælde får centret et tip fra en kollega til en underviser, der bruger en interessant metode. Endelig er centrets medarbejdere også selv udfarende i forhold til at prikke

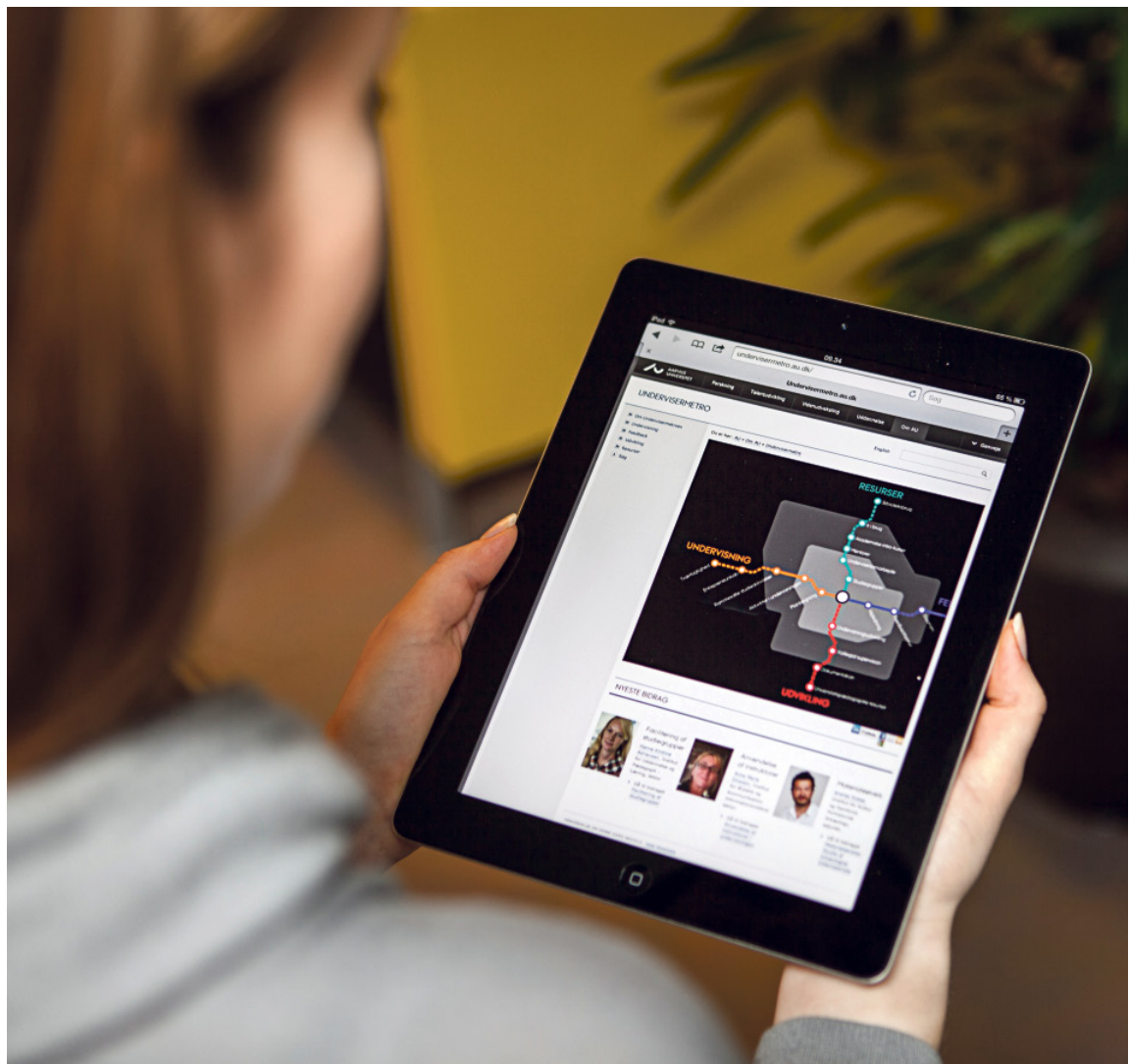

Foto: Lars Kruse

Undervisermetroens grafiske udtryk er bygget op efter de principper, man kender fra kort over metroer i alverdens storbyer.

idérige undervisere på skulderen.

Lene Tortzen Bager har præsenteret Undervisermetroen på en international conference i Bangkok, og selv om man andre steder i verden kender til videndeling af undervisningsmetoder, så er Undervisermetroen alligevel unik.

– Andre steder er det ofte lange videnskabelige artikler om pædagogiske emner, der deles mellem undervisere, men det er nyt

med en platform, der er styret af undervisernes egne bidrag, siger hun.

Lene Tortzen Bager håber, at andre initiativer omkring videndelingen mellem undervisere på AU også vil vække undervisernes interesse. Foreløbig har Center for Undervisningsudvikling og Digitale Medier taget initiativ til Ambassadørnetværk for undervisning (læs *UNivers* nr. 11 2012), hvor 12

undervisere deler deres erfaringer. Desuden introducerer centret også det første Metroseminar den 5. december med titlen "Undervisningsudvikling – Underviserudvikling?", hvor Lene Tortzen Bager vil præsentere resultaterne af en interviewundersøgelse blandt entreprenørundervisere ved Arts. ■

Havbundens gåder

Havbunden er tæt befolket af mikroorganismer, men vi ved stadig ikke særlig meget om livet i den dybe havbund. Det vil det nye Center for Geomikrobiologi råde bod på. Centerets forskning er koncentreret om mikroorganismerne i havbundens dybeste sedimentlag og ligger således i krydsfeltet mellem geovidenskaberne, mikrobiologien og molekylærbiologien. Hvordan liv kan eksistere med det minimum af energi, der er til rådighed i de tusinder til millioner år gamle mudderlag, er et af de spørgsmål, forskerne i det nye center skal svare på.

Verdenskendte forskere går foran i protest

Verdenskendte "academics" som Sir David Attenborough og Richard Dawkins er sammen med 65 andre britiske videnskabsmænd og intellektuelle blandt stifterne af en ny protestforening. Protestforeningen, der kalder sig Council for the Defence of British Universities (CDBU), er stiftet i protest mod den engelske regerings underminering af det frie og markedsuafhængige universitet. – Vores universiteter er for vigtige til at blive overladt til politikere og forretningsfolk, siger stifterne.

Hvad er stress – og hvordan undgår vi det?

ARBEJDSMILJØ På en arbejdsmiljøkonference i Vejle delte AU-professor Bobby Zachariae sin viden om stress med en sal fyldt med arbejdsmiljøansvarlige fra syv af landets universiteter. **UN**ivers var med på en lytter.

Af Marie Groth Andersen
mga@adm.au.dk

Det anslås, at op mod hver fjerde sygemelding i Danmark skyldes stress, og ifølge verdenssundhedsorganisationen WHO bliver stress en af de væsentligste årsager til helbredsproblemer i 2020. Emnet får derfor med god grund en del opmærksomhed, og stress var også på programmet på en fælles arbejdsmiljøkonference for syv af landets universiteter.

Det var Anders K. Moestrup fra AU HR's enhed for organisationsudvikling og arbejdsmiljø, der tog initiativ til at invitere psykologiprofessor Bobby Zachariae til konferencen.

– Det, han kan, er at formidle den nyeste forskning og viden om stress fra et klinisk synspunkt. Han gennemgår de centrale begreber og kommer også ind på, hvilke forhold der beskytter mod stress og de vigtigste træk ved den gode arbejdsplads. For os i universitetsverdenen er det interessant, fordi den psykiske APV fra 2009 viste, at stress er et *issue* på

universitetet. Jeg håber, at oplægget skaber en bedre forståelse for stress og de faktorer, vi skal være opmærksomme på, siger Anders K. Moestrup.

Fælles forståelse

Vigtigheden af en fælles forståelse er også en af Bobby Zachariaes indledende pointer.

– Hvis vi skal gøre noget ved problemet, så skal vi have samme forståelse for, hvad stress er. Stress er resultatet af oplevede krav og udfordringer, som vi føler os tvunget til at håndtere, men hvor de interne og eksterne ressourcer, som vi oplever at have til rådighed, er utilstrækkelige til at håndtere disse krav. Det vil sige, at der er en ubalance mellem krav og ressourcer, forklarer han.

Samtidig pointerede han, at stress ikke er en sygdom eller en diagnose, men derimod en kompleks proces, der kan føre til forringet helbred og sygdom.

Hvad stresser os?

Når det gælder kilderne til stress, giver det ifølge Bobby Zachariae ikke mening at skelne mellem

arbejdsliv og privatliv. Stress er livets udfordringer. Men arbejdslivet rummer dog potentielle kilder til stress, som varierer fra arbejdsplads til arbejdsplads. Generelt er oplevelsen af manglende indflydelse og kontrol særligt stressende.

– Den bedste opskrift på stress er en organisation, hvor der er høje krav til de ansatte, men lav indflydelse, påpeger Bobby Zachariae.

Han skitserer også, hvad der især kan stresser det videnskabelige personale i universitetsverdenen.

– Når man arbejder med viden, er arbejdet præget af grænseløshed, uendelige krav og uforudsigelighed. Vi kan i princippet arbejde hele døgnet, for der er altid noget at lave, og vi forskere ved ikke, om vi får en forskningsbevilling eller ej, siger han.

Beskyttende faktorer

Oplevelsen af at have kontrol over og indflydelse på sin egen situation kan omvendt beskytte mod stress. Bobby Zachariae slår også på vigtigheden af gode sociale

relationer, da de kan gøre os mere robuste over for udefrakommende udfordringer som alvorlig sygdom.

Oplægget gav hende et mere nuanceret billede af, hvad stress er, hvilket hun vil bruge i forbindelse

” Den bedste opskrift på stress er en organisation, hvor der er høje krav til de ansatte, men lav indflydelse.

Bobby Zachariae,
psykologiprofessor

– Undersøgelser peger på, at man kan have lavere risiko for at dø af eksempelvis alvorlig kræftsygdom, hvis man har et godt socialt netværk. Især for mænd spiller det også en positiv rolle at være gift.

En åben og lyttende kultur gavner også trivslen

– Evnen til at udtrykke følelser er forbundet med større trivsel, og i den forbindelse er det også vigtigt, at omgivelserne er villige til at lytte. Det gælder ikke kun som en personkarakteristik, men også som organisationsbeskrivelse, påpeger Zachariae.

Ledelsen har derfor en vigtig rolle i forhold til at sikre en kultur, hvor medarbejderne oplever forudsigelighed, indflydelse, anerkendelse, omsorg, hjælpsomhed, fællesskab samt gensidig tillid, respekt og åbenhed. Det virker alt sammen befordrende for trivslen på en arbejdsplads, forklarer Bobby Zachariae.

Blandt tilhørerne var Marlene Venø Skjærbæk, der er laborant og medarbejderrepræsentant i Hovedarbejdsmiljøudvalget på AU.

med arbejdet med den psykiske APV, når resultaterne foreligger i slutningen af februar 2013.

Det gav en bevidsthed om, at stress er mange ting, og at det kan komme til udtryk på mange måder, og ikke mindst at folk er forskellige. Vi reagerer forskelligt på at have travlt, for nogle er det en drivkraft, mens det for andre kan give stress. I det hele taget gav arbejdsmiljøkonferencen en bevidsthed om, at det er vigtigt at få fulgt ordentligt op på APV'en og arbejdet med den.

Også for Allan Holm Kallmeyer, der er arbejdsmiljørepræsentant for Studieadministrationen på Science and Technology, var oplægget en øjenåbner.

– Det er utroligt så mange faktorer, der spiller ind, og måske derfor er stress så udbredt. Samtidig bed jeg mærke i, hvor stor indflydelse stress har på vores helbred og på den rolle, sociale relationer spiller. Jeg har fået nuanceret mit billede af stress, og det giver mig en helt anden opmærksomhed over for mine kolleger, for der er mange ting, som man kan være obs på, forklarede han. ■

Psykologiprofessor Bobby Zachariae forsker i stress. Den 23. oktober holdt han foredrag om stress for arbejdsmiljøprofessionelle fra syv af landets universiteter ved en fælles arbejdsmiljøkonference.

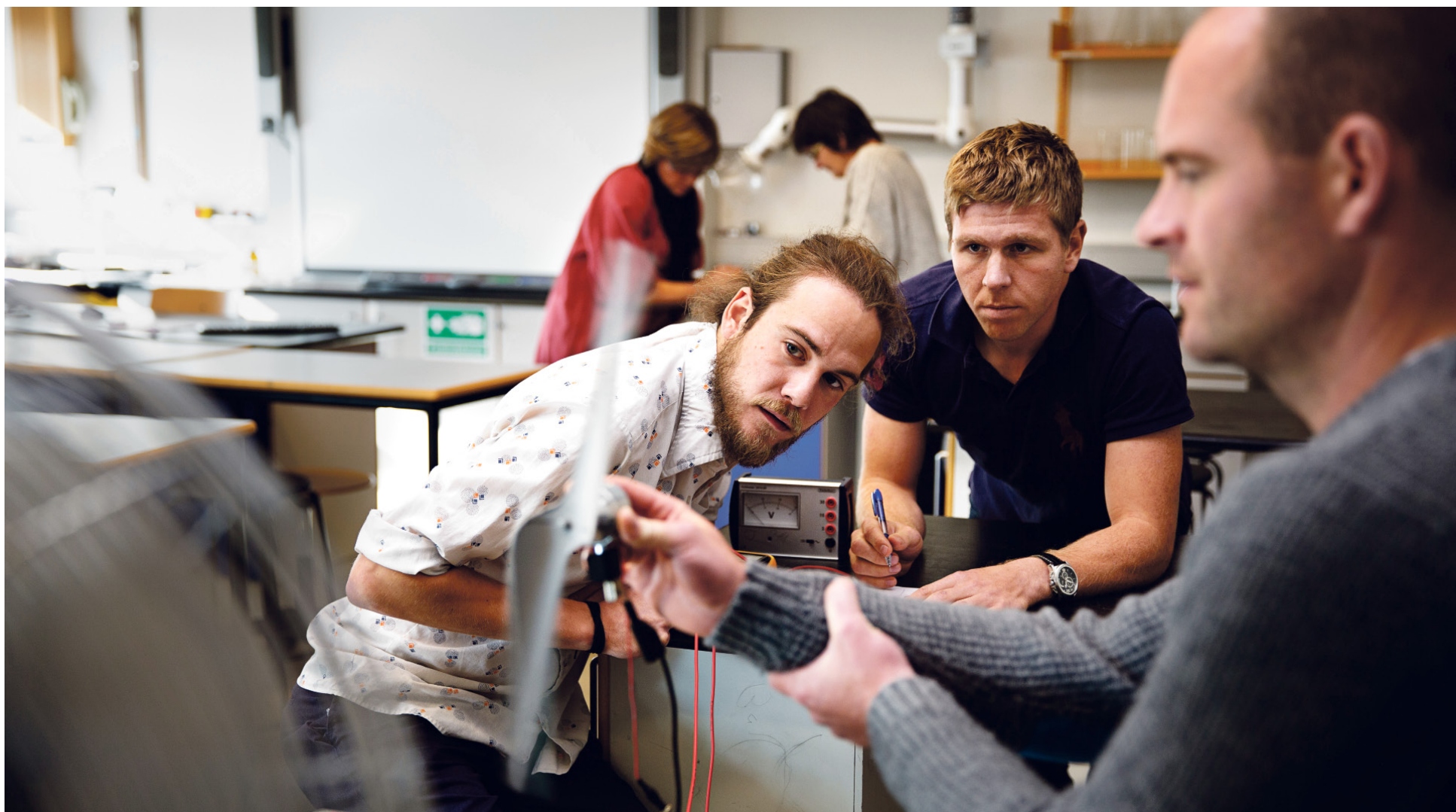

Foto: Martin Grønvold

Mange folkeskoleelever har et anstrengt forhold til de naturvidenskabelige fag. Det vil Aarhus Universitet og VIA University College ændre med det nye, store projekt QUEST. På billedet er folkeskolelærere fra Aarhus på kursus som et led i projektet.

AU og VIA: Bedre naturfag i folkeskolen

SAMARBEJDE Gab. Sådan lyder det fra mange elever, når der står kemi, fysik eller matematik på skoleskemaet.

Aarhus Universitet og VIA University College vil i et nyt, stort projekt forbedre undervisningen i folkeskolens science-fag ved at skabe stærkere naturfaglige miljøer på skolerne.

Af Ida Hammerich Nielson

ihn@adm.au.dk

Danske folkeskoleelever jubler ikke ved synet af reagensglas, matematiske formler og mikroskoper. Faktisk viser undersøgelser, at danske elever ligger i bund, når det gælder interessen for naturvidenskabelige fag. Ifølge Michael Caspersen, centerleder ved Center for Scienceuddannelse, er der bred enighed om, at der er behov for at styrke undervisningen.

– De naturvidenskabelige fag er ”små” fag i folkeskolen, eleverne har ikke mange timer i det. Som naturfagslærer ude på en skole har man derfor kun få kolleger at sparre med. Det betyder, at det naturfaglige miljø ude på skolerne er meget skrøbeligt, siger han.

Det vil et nyt, stort projekt med Aarhus Universitet og VIA University College i spidsen råde bod på. QUEST-projektet vil forbedre det naturfaglige miljø på skolerne og på den måde løfte kvaliteten af undervisningen.

– Man sender ofte en lærer på kursus, men når vedkommende kommer hjem igen, gør man ikke mere ved det. I dette projekt vil vi arbejde med hele kulturen

omkring kompetenceudvikling blandt lærere. Vi vil introducere netværksbaseret kompetenceudvikling, forklarer Birgitte Pontoppidan, lektor på VIA University College og projektleder i QUEST.

Nye måder at undervise på Naturfagslærere fra 40-50 skoler i Region Midt deltager i projektet, der meget kort fortalt forløber på den måde, at nogle af lærerne kommer på fagdidaktiske kurser, hvorefter de i en række forskellige netværk involverer deres kolleger i det, de har lært.

– Vi tænker meget i netværk. Lærerne skal udveksle viden i netværk på flere niveauer: fagteams på de enkelte skoler, kommunalt baserede netværk og interkommunale netværk. Disse netværk skaber en mere robust struktur på kompetenceudvikling, så det ikke kun er noget, der hænger på den enkelte lærer, fortæller Michael Caspersen.

På kurserne bliver naturfagslærerne præsenteret for nye måder at undervise i naturfag på. *UNivers* besøger et QUEST-kursus i biologilokalet på Katrinebjergskolen i Aarhus. Lærerne sidder i grupper omkring små borde med paplærker, der blandt andet indehol-

der pastaskruer, skumfiduser, ris og cola. Lærerne skal undersøge indholdet af stivelse og glukose i madvarerne.

– Her præsenteres vi for den undersøgende arbejdsmetode, der tager udgangspunkt i elevernes egen nysgerrighed, og lader dem opstille nogle hypoteser selv. Det er dejligt at få inspiration til undervisningen, siger Ulla Spens, naturfagslærer på N.J. Fjordsgades Skole.

Lise Kranz fra samme skole supplerer:

– Det gode ved disse kurser er, at vi skal formidle vores viden videre til vores kolleger i strukturerede rammer, for eksempel ved en række fagmøder på vores egen skole. Ledelsen på skolen prioriterer denne erfaringsudveksling højt, siger hun.

Nødvendig naturvidenskab Forskerne i QUEST-projektet understreger, at det er afgørende, at flere folkeskoleelever får interesse for naturvidenskab. Den manglende interesse betyder nemlig, at færre vælger linjefag inden for naturfag på læreruddannelserne, og at færre søger ind på de naturvidenskabelige fag på universiteterne. Industrien, der mangler

teknisk-naturvidenskabelige hjerne, er bekymret for udviklingen. Men den manglende interesse for naturvidenskab er også et demokratisk problem, mener lektor Keld Nielsen, der også er tilknyttet QUEST.

– Borgere, som skal leve i et demokratisk, teknologisk komplekst samfund, er nødt til at have en forståelse af naturvidenskabelige og teknologiske problemstillinger. Du kan ikke tage stilling til klimaproblemer, overfiskning i Vesterhavet eller mammografiscreeninger, hvis du ikke aner noget om naturvidenskab, siger han.

Forskernes håb er, at QUEST-projektet langsomt vil ændre kulturen, så der opstår stærke, selvstændige naturfaglige miljøer ude på skolerne. Projektets effekt vil blive undersøgt af AU-forskere. I det hele taget foregår projektet i et meget tæt samarbejde mellem Aarhus Universitet, VIA University College og de involverede kommuner og skoler. AU og VIA havde indtil for få år siden ikke noget med hinanden at gøre.

– Vi har et utroligt godt samarbejde med VIA. Ingen af os ville kunne gøre det alene, siger Michael Caspersen. ■

!

QUEST

QUEST-projektet, som foregår i et tæt samarbejde mellem Aarhus Universitet og VIA University College, vil forbedre undervisningen i naturvidenskab i folkeskolen ved at etablere stærke naturfaglige netværk blandt lærerne.

QUEST står for "Qualifying In-Service Education of Science Teachers" (kompetenceudvikling for naturvidenskabslærere). Projektet er støttet af Lundbeckfonden. Læs mere på: questprojekt.dk

Vive la révolution!

NY BOG Måske tænker du, at revolutioner hører fortiden til. At vi skal tilbage til guillotinerne i Frankrig, bolsjevikkerne i Rusland eller Maos lange march. Men i virkeligheden ligger revolutionen dybt i det moderne menneskes måde at tænke på – og de institutioner, vi omgiver os med. Historiker Bertel Nygaard viser i ny bog, at der stadig er masser af modstand.

Af Bjørg Tulinus
btu@adm.au.dk

På min datters værelse hænger Che Guevara på væggen – med sin karakteristiske baret på hovedet og blikket vendt mod nye tider.

Hun er 19 år – og kan ikke huske hverken ham eller den tid, han repræsenterer.

Men det gør ikke noget. For manden på plakaten symboliserer modstand, oprør – og troen på, at en anden verden er mulig.

Det er en tro og en bevidsthed, vi har med os helt tilbage fra Den Franske Revolution i 1789, som ifølge lektor Bertel Nygaard er alle revolutioners moder. Det var her, den ellers gudgivne kongemagt blev udfordret og detroniseret af folket, og her mennesker i store dele af verden for første gang erfarede revolutionen som mulighed. Og den erkendelse hører det moderne menneske til: Vi kan i kraft af vores handlinger rent faktisk ændre på samfundet, på vores verden – på historien.

– I dag kan vi derfor takke de moderne revolutioner for meget af det, vi ellers i dag tager for givet i samfundet: Vores demokrati,

menneskerettighederne og selvelighedstanken er bare nogle af eksemplerne, fortæller Bertel Nygaard, der netop har sendt bogen *Revolution. Masser af modstand* på gaden.

Ikke plads til at være revolutionær

Men selv om der altså fortsat er plakater og vigtigt tankegods at hente i revolutionernes historie, hvor er så den helt aktuelle anledning til en bog om voldelige oprør og kamp på barrikaderne? Er der overhovedet et behov for at kigge nærmere på revolutionen som fænomen?

– Ja, der er to grunde til at skrive bogen netop nu. Den ene er, at vi for eksempel lige har set en revolution under Det Arabiske Forår, vi har oplevet folk gå på gaden i protest under parolen Occupy Wall Street, og i Europa er der folkelige protester i både Spanien og Grækenland – og alle steder bygger bevægelserne på meget af det grundstof, der også udgjorde de ”klassiske” moderne revolutioner, siger Bertel Nygaard.

– Så selv om vi måske ikke tillægger ordet en aktual værdi, så

foregår det stadig lige rundt omkring os.

Og så kommer vi til den anden grund.

– Der er med andre ord masser af modstand i verden. Men herhjemme har vi nærmest ekskluderet begrebet. Se bare på, hvor megen ballade det gav, da et af Enhedslistens medlemmer kom til at tale om revolution som en del af partiets ideologi. Den efterfølgende debat, der endte med en nedtoning af de radikale forandringsmål, viser, at der åbenbart ikke er plads til at være revolutionær i dag, hvis man vil være en del af det respektable samfund. Og det er for mig at se et paradoks, når vi nu er så influerede af revolutionens sejre, som vi er. Den historie skal da frem i lyset.

Øh, kan jeg overhovedet ændre noget?

Bertel Nygaard peger på, at revolutioner altid er båret af kravet om, at vi vil bestemme mere eller helt selv bestemme. Hans definition af, hvad vi mener med ordet revolution, er ”et begreb om projekter, der søger gennemgribende, hastig forbedring af menneskenes livsvil-

kår”. Og så den helt vigtige pointe, at mennesket er et historieskabende væsen.

Måske ligger der også her en forklaring på, hvorfor det måske ikke virker så indlysende at kalde sig selv for revolutionær i dag.

– Vi oplever det jo som meget svært at forandre noget i det hele taget i dag. Det er som om, vi er med på et eller andet ud- eller afviklingstog, der bare kører af sted med os. Udsigten til de helt store og gennemgribende forandringer er svær at få øje på, siger Bertel Nygaard.

Men der er ifølge historielektoren mange spændende steder i verden i dag, hvor et ord som revolution måske pludselig kan blive meget nærværende.

– Prøv at se på Kina. Flere og flere har oplevet en betydelig stigning i velstand, og der er rigtig høje forventninger til, at alle vil komme til at opleve økonomisk vækst i verdens folkerigeste land. Men hvad, hvis de bliver skuffede? Så kan de måske bryde med det herskende parti ved at genfinde de massive protestformer, der også gemmer sig i den maoistiske tradition – lige under den autoritære

arv. Det er for at sige det mildt meget spændende, også for verden som helhed.

Opfordring til revolution?

Dagens nyheder byder på generalstrejker i Spanien og Portugal. Arbejdere i hele EU har proklameret en række af protester og strejker mod den stigende arbejdsløshed og EU's økonomiske restriktioner. I Madrid er der rapporter om sammenstød mellem politi og demonstranter.

Er der en opfordring til revolution i Bertel Nygaards bog?

– Nej, men jeg vil gerne opfordre folk til at tænke over, at vi faktisk har nogle muligheder for at ændre noget. Og at vi skal huske på, at mange af de ting, vi i dag sætter pris på i vores samfund, de kræver faktisk en indsats, en kamp, stadigvæk. For eksempel demokratiet. For mig at se kan man kun bevare det, man sætter pris på, ved at turde tænke i alternativer. Der skal med andre ord være et engagement, der sikrer, at noget kan blive opretholdt. Det har vi glemt i dag. ■

DEBAT

Har du et synspunkt eller en kommentar, så bland dig i debatten. Send en mail til univers@au.dk, eller ring på **6020 2708**. Se deadlines for debatindlæg på au.dk/univers/deadline

Er det kun bondefangere med ja-hatte på, der holder MUS i Aarhus?

Bondefangerkulturen

Af Ole Togeby, MUS-holder ved Institut for Æstetik og Kommunikation

Det er sæson for MUS – medarbejderudviklingssamtaler, som ”tager udgangspunkt i medarbejderens hverdag og giver leder og medarbejder mulighed for dybere dialog og forventningsafstemning om mål, opgaver, personlige kompetencer, samarbejdsrelationer, faglig og personlig udvikling samt karriereudvikling.” Til dette formål har universitetets personaleafdeling, et direktorat, der hedder AU HR, udarbejdet en vejledning og en række spørgsmål, som lederne skal stille til medarbejderne, når de holder MUS, og som kan findes på nettet.

De spørgsmål, lederen skal stille, er for eksempel: ”Hvordan trives du alt i alt på arbejdspladsen?” ”Hvornår føler du dig anerkendt på dit arbejde?” ”Hvad oplever du som særligt godt i vores kultur i enheden (vaner, værdier, måder at tilrettelægge arbejdet på, mødekultur, omgangsform etc.)?”

Der er det særlige ved rækken af spørgsmål, at mange af de foreslåede spørgsmål er bondefangerspørgsmål.

Et bondefangerspørgsmål er et spørgsmål, hvormed man spørger efter en bestemt information, samtidig med at man forudsætter (præsupponerer) en eller flere andre informationer både kendt og anerkendt som sande. Det mest kendte eksempel er personen, der blev spurgt: ”Hvornår er De holdt op med at tæve Deres kone?” Hvad kan den stakkels person svare, hvis vedkommende ikke er holdt op, måske ikke nogensinde har

tævet konen, aldrig har været gift og slet ikke er en mand?

Det er brugen af ordet ”hvornår”, der forudsætter, at hændelsen, der spørges til, har fundet sted, ordene ”holde op”, der forudsætter, at handlingen har fundet sted, osv.

Det er klart, at man ikke kan svare på et bondefangerspørgsmål, hvis man ikke kan anerkende det, som forudsættes. Så når politikere af journalister får stillet et bondefangerspørgsmål som for eksempel ”Hvordan kan De gå ind for sådan et asocialt forslag?”, kan de svare ved at sige ”Det hverken kan eller vil jeg svare på, for det er lige som manden, der bliver spurgt om, hvornår han er holdt op med at tæve sin kone.”

Det er kun, hvis de forudsatte informationer er kontroversielle, at det er et problem at svare. Det er således ikke noget problem for medarbejderen i medarbejderudviklingssamtalen at svare på spørgsmålet ”Hvordan trives du alt i alt på arbejdspladsen?”, for man trives jo enten godt eller dårligt. Sværere er det derimod med ”Hvornår føler du dig anerkendt på dit arbejde?” Den, der ikke føler sig anerkendt på noget tidspunkt (og det er der mange, som underviser og sender artikler til udenlandske tidsskrifter, der faktisk ikke gør), kan ganske simpelt ikke svare på spørgsmålet. Helt slemt er det med ”Hvad oplever du som særligt godt i vores kultur i enheden?” Her er det jo nemlig forudsat, at der er en masse gode ting i ”vores kultur”, og at den spurgte kun skal nævne det, der er særlig godt. Og mærkeligt nok spørges der ikke til, hvad der er særlig dårligt i ”vores kultur”. Det hører sammen

med ja-hat-kulturen. I ”vores kultur” er der ikke ”problemer”, der er kun ”udfordringer”, der findes kun godt, intet dårligt. Så her er der virkelig en bondefanger på spil.

Bondefangerspørgsmål er et særligt problem i asymmetriske samtaler som dem mellem leder og ansat, for de ansatte kan ikke som politikeren træde ud af samtalen og sige, at de ikke kan eller vil svare på spørgsmålet, fordi det er et bondefangerspørgsmål. De bliver nødt til at bide tænderne sammen og svare et eller andet – som om lederen, der stiller spørgsmålet, havde opført sig anstændigt.

Af de 26 spørgsmål i spørgeguiden er de 12 bondefangerspørgsmål om kontroversielle sager, nemlig sager, hvor det også kunne være lederens skyld, at relationerne er dårlige. Spørgeguiden er således helt uanvendelig til formålet, og hvis den blev brugt, vil det føre til samtaler, der bedst kan karakteriseres som den overordnede mobning af undergivne.

Man kan undre sig over, at universitetets personaleafdeling spilder sin tid med at lave sådan en uanvendelig guide, og især at de lægger den ud på nettet. Og man kan også undre sig over, at alle universitetets øverste ledere åbenbart allerede har brugt netop disse spørgsmål.

Mellemledere kan nemlig kun holde MUS, når de selv som ansatte har holdt MUS med deres nærmeste leder, institutlederne, og institutlederne har haft samtaler med dekanerne, og dekanerne har haft samtaler med rektor (må man formode). Så vidt man kan høre, har de øvre ledere dog ikke

brugt de bondefangerspørgsmål, der står i guiden, men fornuftigt nok spurgt på en fair og redelig måde – heldigvis. Men hvorfor har de så ikke advaret personaleafdelingen mod at lægge denne spørgeguide ud på nettet? Kunne det skyldes, at de øvrige ledere faktisk alle har ja-hatten på? Når personaleafdelingen har lavet spørgsmålene, kan der jo ikke være noget problem, højst en udfordring til den spørgende leder om at lave sine egne spørgsmål. Eller kan det hænge sammen med organiseringen af universitetet med ni direktorater, som ikke har noget med hinanden at gøre, således at de akademiske ledere ikke blander sig i personalelederskabet?

Kompetente ledere gennemfører MUS

Svar

Af Louise Gade, vicedirektør for AU HR

Ole Togeby (OT) rejser med et prisværdigt stort engagement en række interessante spørgsmål. ”Er det kun bondefangere med ja-hatte på, som holder MUS i Aarhus?” spørger OT.

Nej, det er det ikke. Det er kompetente ledere, som gennem MUS bidrager til at udvikle deres medarbejdere, sig selv og AU som organisation. Det er dokumenteret, at den måde, hvorpå man bedst udvikler medarbejdere, er gennem adfærd og kommunikation, som tager afsæt i de ting, som lykkes. Det er baggrunden for, at personalepolitikken for AU bygger på den anerkendende tilgang. Anerkendende adfærd var netop noget af det, som medarbejderne ef-

terspurgt i den seneste undersøgelse af det psykiske arbejdsmiljø (APV) på AU i 2009. Den anerkendende tilgang er anvendt i det foreliggende forslag til MUS-koncept på AU, også fordi det er lettere at etablere en åbenhjertig dialog, hvis åbningsspørgsmålene har en anerkendende tilgang.

Det er et kvalitetsmærke for enhver MUS, at det netop ikke må blive en overfladisk spørgsmål/svar-situation. Det skal derimod gennem tillidsskabende åbningsspørgsmål blive en åbenhjertig samtale baseret på gensidige erfaringer fra det forgangne år og de hertil knyttede refleksioner.

MUS-konceptet er – som det fremgår af vejledningen – derfor alene en spørgesramme, som skal bidrage til, at følgende temaer behandles: Siden sidst, Trivsel og arbejdsglæde, Det kommende års opgaver,

Udviklingsmål og -aktiviteter. Dertil skal man udfylde et aftaleskema, så aftalerne fastholdes.

Det er en forudsætning, at lederen selv formulerer sine konkrete spørgsmål, så de har den helt rigtige relevans og ordlyd i egen organisation. En ordlyd, der sikrer en god dialog både om det, som er godt, og det, som ikke er godt.

Forslaget – som netop indtil videre kun er et forslag – er udarbejdet af AU HR i samarbejde med to tillidsrepræsentanter, to institutledere, en forskningsleder og en chefrådgiver for at sikre, at konceptet bedst muligt understøtter medarbejderudvikling på AU.

For at kvalificere forslaget yderligere har det været afprøvet i tre pilotprojekter på Science and Technology, på Arts og i admi-

nistrationen, og tilbagemeldingerne herfra er positive. Men for at sikre en forankring i hele organisationen sendes konceptet også via HSU i høring fra den 18. december indtil 28. februar 2013. Jeg vil derfor gerne opfordre OT til at bidrage med sine forslag til MUS-spørgsmål i høringsprocessen, således at vi med gode og konstruktive bidrag kan kvalificere MUS-konceptet yderligere, inden det finder sin endelige form. I AU HR vil vi altid gerne i dialog med vores brugere, så skulle der dukke yderligere spørgsmål op, er OT naturligvis altid meget velkommen til at tage direkte kontakt til os.

Anna udskiftede Aarhus med Beijing

UDLANDSOPHOLD Anna Toft rykkede teltpælene op af den aarhusianske muld og flyttede til Beijing for at tage sin kandidatuddannelse.

Foto: Privat

På trods af en travl hverdag på studiet har Anna Tofts første par måneder i Beijing også budt på udflugter til Den Kinesiske Mur og rundture i Beijings gader, hvor hun har mødt kineserne og deres kultur i øjenhøjde. – De er meget engagerede og drevne efter at nå noget herovre – altså virkelig at få nogle resultater, fortæller hun.

Af Thomas Bennedbæk Kristensen
tbkr@adm.au.dk

Nysgerrige blikke fra hjælp-somme lokale, der aldrig har set en vesterlænding før. Kinesiske medstuderende, der læser så meget, at en lur midt i universitetets frokostpause er en fast del af deres søvn mønster. Små børn, der ikke går med ble, men i stedet fortæller deres nødtørft i vejkanterne ved højlys dag.

Efter blot få måneder som kandidatstuderende i Beijing har Anna Toft allerede oplevet lidt af hvert.

– Det er meget anderledes at bo i Kina. Der er en kæmpe kulturbarriere. Især på grund af sproget, som gør, at det nogle gange kan være lidt svært at få dagligdagen til at fungere. Men ellers er det ret fedt at bo herovre. Kineserne er generelt rigtig flinke og hjælpsomme, fortæller den 24-årige kandidatstuderende.

Farvel til Aarhus

Med en bachelor i molekylærbiologi fra Aarhus Universitet i bagagen vinkede hun i slutningen af august farvel til Smilets By og drog til den kinesiske hovedstad. Først og fremmest for at blive kloge på den menneskelige hjerne

med en master i Neuroscience & Neuroimaging, som udbydes af det dansk-kinesiske samarbejde Sino-Danish Center for Education and Research. Men hun tog også af sted for at møde en kultur, som er væsentligt anderledes end den danske.

– Jeg havde en forventning om, at niveauet på studiet ville være rigtig højt. Man har det indtryk af de kinesiske studerende, at de er meget disciplinerede, og at de sidder og læser hele dagen, siger Anna Toft.

Arbejdsomme kinesere sover i pausen

De forventninger har hun fået bekræftet, efter hun begyndte på Neuroscience & Neuroimaging, hvor de er 8 danskere og 11 kinesere. Hun roser de kinesiske studerende for at være drevne, arbejdsomme og stærke i udenadslære. Samtidig er hun overrasket over, hvor meget de bidrager med til diskussionerne, når der laves gruppearbejde.

Til gengæld har de svært ved at vænne sig til dagsrytmen på studiet, hvor undervisningen – efter klassisk vestlig opskrift – ligger i tidsrummet 8-16.30.

– Normalt varer kinesernes undervisningsdag til ud på aftenen med en fire timer lang pause midt

på dagen, hvor de tager hjem og sover. Det har de dog ikke mulighed for på vores studium, for vi har halvanden times frokostpause plus nogle små pauser. Så mange af dem bruger pauserne på at ligge og sove i undervisningslokalerne, griner Anna Toft.

” Kina er i rivende udvikling inden for naturvidenskaben, og det er et godt aspekt at have med i sin uddannelse, at man er med fremme der, hvor tingene sker. Så lige nu er det et rigtig godt tidspunkt at være herovre.

Anna Toft,
studerende på Neuroscience & Neuroimaging,
Sino-Danish Center for Education and Research

Hun forklarer, at den kinesiske undervisningsmodel skulle være bedre for indlæringen, fordi man ofte mister koncentrationen hen på eftermiddagen.

Glad trods kaotisk start

Den tidligere AU-studerende er efterhånden faldet til i Beijing, hvor hun deler lejlighed med tre andre danske studerende. Hendes kinesiske eventyr fik dog en kaotisk begyndelse, da hun blandt andet

fik stjålet sin cykel, måtte flytte til en anden lejlighed og i det hele taget skulle forholde sig til mange nye indtryk.

– Der skete bare så mange ting, at jeg ikke rigtigt nåede at opfatte, hvad det var, der skete. Så det er først nu, at det begynder at gå op

punkt at være herovre, siger hun.

Vær nysgerrig og forberedt

Anna Toft anbefaler gerne andre danskere at studere i Kina, men man bør vælge en uddannelse, der ligesom hendes foregår på engelsk, understreger hun. Og så er det en fordel at have kontakter, der ligesom Sino-Danish Center kan hjælpe med at finde lejlighed og andre praktiske ting.

– Hvis vi har haft nogle problemer, har vi altid bare kunnet henvende os til Sino-Danish Center, og så har de hjulpet os, så meget de nu kunne. Det har gjort det nemmere at komme herover, fortæller hun.

Hun opfordrer samtidig Kina-lystne studerende til at være forberedte på en væsentligt anderledes kultur.

– Du skal være åben. Åben for de nye ting, der sker herovre, og åben for at lære kineserne at kende. Og så skal du være villig til at opsøge kineserne, for de opsøger ikke altid dig af sig selv, siger Anna Toft. ■

for mig, at jeg rent faktisk bor på den anden side af jorden, og at jeg skal være her i to år, fortæller Anna Toft.

Trods omvæltningen er hun glad for sin beslutning om at studere i den asiatiske vækstmotor.

– Kina er i rivende udvikling inden for naturvidenskaben, og det er et godt aspekt at have med i sin uddannelse, at man er med fremme der, hvor tingene sker. Så lige nu er det et rigtig godt tids-

Styrket samarbejde med Kinas bedste universiteter

SAMARBEJDSAFTALER Delegation fra Aarhus Universitet kommer hjem med masser af nye aftaler om både forskning og uddannelse.

Af Bjørg Tulinus
btu@adm.au.dk

Har du som studerende eller forsker mod på selv at opleve Kina og den rivende udvikling, alle taler om, så er det nu blevet lettere.

Med sig hjem har en delegation fra Aarhus Universitet nemlig en lang række af konkrete samarbejdsaftaler og ønsker om flere fælles projekter fra flere af de bedste universiteter i landet. Og på Tsinghua University blev det også til en aftale om studenterudveksling mellem AU og det anerkendte universitet, der ligger i Beijing og har omkring 28.000 studerende.

Alle vil til Kina

Dekan for Arts Mette Thunø var en del af den aarhusianske delegation i Kina. Hun har i sin egen forskning beskæftiget sig med det moderne Kina og har siden midten

af 1980'erne opholdt sig meget i Kina. Hun peger da også på, at personlige relationer og netværk er vigtige for at skabe gode samarbejdsrelationer med de kinesiske universiteter.

– Alle er jo interesserede i at etablere tættere forsknings- og uddannelsessamarbejder med Kina for tiden, og der er udenlandske delegationer på besøg hele tiden. Derfor er det faktisk ret enestående, at Aarhus Universitet nu får mulighed for at få så tæt et samarbejde med både Peking og Tsinghua universiteterne, som regnes blandt de bedste i landet. På Tsinghua har det helt klart været en fordel, at den tidligere rektor Gu Binglin er alumne fra AU, hvor han også blev æresprofessor tidligere i år, fortæller Mette Thunø.

Vender blikket mod Europa

Samtidig peger hun på, at der også er sket et skift i kinesernes orien-

tering, som gavner de europæiske universiteters muligheder for tættere kontakt med Kina.

– I de seneste 20 år har kineserne haft blikket stift rettet mod

tilgang til pædagogik. De kan se, at vi kan noget i forhold til at gøre de studerende mere kreative og innovative, siger Mette Thunø.

I den sammenhæng er både

dosmersedlen er derfor også et seminar i efteråret 2013 mellem AU og Fudan Universitety i Shanghai med fokus på undervisningsudvikling, hvor andre skandinaviske universiteter inviteres med.

De kinesiske samarbejdspartnere ønsker også flere fælles ph.d.-programmer og flere fælles forskningssamarbejder, så næste skridt er at skabe konkrete matchmaking-aktiviteter direkte mellem forskerne. Det har universitetsledelsen afsat 2 millioner kroner til. ■

” De kan se, at vi kan noget i forhold til at gøre de studerende mere kreative og innovative.

Mette Thunø,
Dekan for Arts

de amerikanske universiteter. Men nu er der en tiltagende interesse for Europa, og på universiteterne er de meget optagede af især vores

Peking, Tsinghua og Fudan, som AU i forvejen har tætte relationer til, meget interesserede i AU's pædagogiske centre. Med hjem på

Det er nemt at blive ven med en kineser

KARRIEREMULIGHEDER Det dansk-kinesiske samarbejde gennem SDC giver unikke muligheder for danske studerende og forskere, og det er ikke svært at begå sig i Kina, siger to af Aarhus Universitets Kina-pionerer.

Af Jakob Kehlet
Freelance-journalist

Der ligger masser af karrieremuligheder foran de danske studerende, der vælger at springe på flyveren til Beijing og studere et par år på SDC (Sino-Danish Center for Education and Research).

– Man får kendskab til kinesiske forhold og måske endda lært sig noget kinesisk. Det åbner for unikke job- og karrieremuligheder, siger professor ved iNANO Flemming Besenbacher, der har samarbejdet med kinesiske forskningsinstitutioner siden 1990 og har gæstet landet 35-40 gange.

Kina har en betydelig akademisk talentmasse og afsætter årligt enorme ressourcer til forskning. Det giver en volumen, som man slet ikke kender i Danmark, påpeger en anden af AU's Kina-pionerer, professor Lars Bolund fra Institut for Biomedicin, som *UNiVers* fanger på mobilen i den kinesiske by Shenzhen, hvor han i øjeblikket arbejder.

– Min egen seniorkarriere havde slet ikke haft samme omfang, hvis ikke jeg havde samar-

bejdet med kineserne. Det seneste år har mit institut fået optaget ti videnskabelige artikler i internationale tidsskrifter som *Science* og *Nature*. Det kan ikke lade sig gøre i Danmark, siger Lars Bolund, der har samarbejdet med kineserne siden midten af 80'erne og blandt andet har opbygget den private forskningsinstitution Beijing Genomics Institute, der i dag har 4.000 ansatte.

Ingen fare for at blive isoleret

De to Kina-pionerer er enige om, at selv om kinesisk kultur umiddelbart er meget forskellig fra den danske, så behøver studerende, der overvejer et studieophold i Beijing, ikke at bekymre sig om at blive isolerede.

– På SDC er der for det første en masse danske studerende, man kan koble sig på i begyndelsen, men det er heller ikke svært at blive venner med kineserne på uddannelsen. Hvis man tager til Beijing med et åbent mind-set, så kan man få sig venner for livet blandt de kinesiske medstuderende, siger Flemming Besenbacher.

Han tilråder danskerne at tage et intensivt lynkursus i kinesisk

både for at vise interesse og åbenhed over for kineserne, og fordi et vist kendskab til kinesisk sprog vil være uvurderligt, hvis man engang i fremtiden vil søge job på en virksomhed, der har kinesiske interesser.

Ring til en ven, hvis du er fortabt

Et minimum af kinesisk er også en nødvendighed for at kunne færdes i taxaer, på restauranter eller i butikker, men hvis man kommer i bekneb, er der altid hjælp at hente.

– Mobiltelefonen er opfundet, og man kan altid ringe og få hjælp eller blive hentet af en kinesisk ven, hvis man er fortabt, siger Lars Bolund, der fremhæver en række fællestræk mellem kinesere og danskere.

– Vi griner ad de samme ting, og vi er interesserede i forskning på samme måde, siger han.

Venskab er af afgørende betydning for kineserne, og både Besenbacher og Bolund har modtaget den største anerkendelse på det felt af den kinesiske regering i form af den fornemme kinesiske venskabspris The Chinese Friendship Award.

Flemming Besenbacher er da heller ikke i tvivl om, at de personlige venskaber mellem danske og kinesiske forskere har været en afgørende faktor for, at det lige blev Danmark, der fik lov til at indgå i et samarbejde med Kina om forskning og uddannelse i form af SDC.

– Jeg møder mange kolleger, der undrende og lidt misundeligt

spørger: Hvordan pokker fik I det samarbejde i stand, og hvorfor valgte kineserne lige Danmark? Til det kan jeg kun svare, at personlige venskaber har en meget afgørende betydning, siger Flemming Besenbacher. ■

! SINO-DANISH CENTER FOR EDUCATION AND RESEARCH (SDC)

- SDC er oprettet som et samarbejde mellem samtlige otte danske universiteter og Chinese Academy of Science (GUCAS) i Beijing.
- 50 danske studerende får hvert år mulighed for at tage en toårig kandidatuddannelse på SDC i Beijing.
- Første hold begyndte i september 2012.
- Der er lige mange danske og kinesiske studerende på SDC.
- Det er muligt at vælge mellem fire linjer: Water & Environment, Neuroscience & Neuroimaging, Innovation Management og Public Management & Social Development.
- Undervisningen foregår på engelsk.
- Uddannelsen er gratis.
- Uddannelsen er SU-berettiget.

Molekyler på menuen

SAMARBEJDE En professor og en kantineleder fra AU står bag populært foredrag om molekylær gastronomi, hvor de får viden og velsmag til at gå op i en højere enhed.

Af Marie Groth Andersen
mga@adm.au.dk

Der blev kælet for både videbeger og smagsløg, da professor i kemi Karl Anker Jørgensen sammen med leder af Kemisk Kantine Eva Sillesen i november var værter ved en aften helliget den molekylære gastronomi. Karl Anker Jørgensen indledte aftenen med en tour de force gennem madmolekylernes og smagens verden, og efterfølgende kunne de godt 400 fremmødte sætte tænderne i molekylære mundfulde tilberedt af Eva Sillesen, der siden 2007 har eksperimenteret med molekylær gastronomi i Kemisk Kantine.

På forkant

Det var Eva Sillesen, der for nogle år siden introducerede kemiprofessoren for det molekylære køkken.

– Jeg skulle lave et arrangement for bestyrelsen af kantineforeningen og fik lokket Karl Anker til at holde et foredrag om det rent videnskabelige ved molekylær gastronomi, og så stod jeg selv for at lave smagsprøver til gæsterne, fortæller hun.

Det samarbejde udviklede sig, og de to har holdt utallige arrangementer om molekylær gastronomi. Det er nu andet år i træk, at de to samarbejder om foredraget om molekylær gastronomi med efterfølgende middag, der er en del af Aarhus Universitets Offentlige foredrag i Naturvidenskab. Der er så stor rift om pladserne, at fore-

draget kører over to dage.

– I det daglige har vi også en pingpong om, hvilke råvarer der passer sammen, og vi udveksler erfaringer og viden, fortæller Eva Sillesen, der understreger, at man ikke skal afholde sig fra molekylær gastronomi, selvom man ikke lige har en kemiprofessor på hånden.

– Det behøver ikke være så kompliceret at lave molekylær gastronomi, det handler om kemi og molekyler, men det er helt almindelig og naturlig mad, man bruger. Ingredienserne er der ikke noget kemisk ved, forklarer hun.

Mad med viden

– Selvom molekylær gastronomi er et nyere fænomen inden for kokkeverdenen, så er det inden for videnskaben ikke nyt at beskæftige sig med mad og kemi, forklarede Karl Anker Jørgensen i begyndelsen af foredraget.

– I 1912 beskrev den franske fysiker Maillard, hvordan aminosyrer i kød reagerer med kulhydrater, når man varmer kødet op til 145 grader. Det er siden blevet kendt som Maillard-reaktionen og har en stor indflydelse på smagen, sagde han.

For at illustrere den proces havde Eva Sillesen tilberedt to typer and med og uden Maillard-reaktion, så publikum kunne smage forskellen.

Spejlvendte molekyler

Karl Anker Jørgensen introduerede også publikum til begrebet flavour pairing, hvor råvarer fra

Folk kastede sig hurtigt over kantineleder Eva Sillesens buffet bestående af smagsprøver på molekylær gastronomi.

den samme molekylære familie sættes sammen, for eksempel hindbær, blomkål og mandler. Eller hvor man parrer råvarer, hvis molekylære sammensætning ligner hinanden, for eksempel ananas og basilikum.

– Nogle råvarer indeholder smagsmolekyler, der kan optræde som spejlbilleder af hinanden, det gælder for eksempel ananas og basilikum. De indeholder begge aromastoffet linalool, og derfor passer de godt sammen smagsmæssigt, forklarede Karl Anker Jørgensen.

Det var også molekylesammensætningen, der ledte Karl Anker Jørgensen på sporet af en af aftenens mere avantgardistiske serveringer: kold, kogt kartoffel overtrukket med mørk chokolade og pyntet med ristede løg og kandiseret limeskal. Umiddelbart var Eva Sillesen skeptisk, da hun hørte om idéen. Men hun gav det et forsøg og blev positivt overrasket. De chokoladeovertrukne kartofler var også eftertragtede på buffeten.

Næse for god smag

Karl Anker Jørgensen lod også publikum erfare, hvad næsen betyder for oplevelsen af madens

aromaer. Han bad publikum om at holde sig for næsen og tygge på små, søde Jelly Beans. Derefter bad han folk slippe næsen, og reaktionen var tydelig, publikum blev overvældet af kanelaroma, da molekylerne endeligt fik frit spil i næsens duftkolber.

– Når vi tygger, sendes molekylerne op i næsen, og herfra sendes de videre til hjernen, hvor de bliver identificeret som for eksempel molekylerne i hindbær eller vanilje, der giver disse råvarer deres karakteristiske smag, forklarede han.

Efter at være blevet overstimuleret med kanelaroma og bombarderet af smagsindtryk ved buffeten kunne publikum slutte den sansemættede aften med at slappe af til musik og underholdning af Steffen Brandt og lyrikoplæsning af Lone Hørslev. Foredraget om molekylær gastronomi var sæsonens næstsidste i rækken af Offentlige foredrag i Naturvidenskab, som Aarhus Universitet hvert år arrangerer i samarbejde med Folkeuniversitetet. ■

En af desserterne bestod af is, der blev frosset med flydende nitrogen og pyntet med knust bacon.

!

PRØV SELV

Vil du selv prøve kræfter med den molekylære gastronomi, anbefaler både Eva Sillesen og Karl Anker Jørgensen hjemmesiden foodpairing.be som et godt sted at starte.

Fareed Zakaria
Time Magazine og CNN

“Nok større intellektuel rækkevidde og indsigt end nogen anden nutidig politisk tænker”
(Boston Globe)

Robert Putnam
Harvard University

“Den mest indflydelsesrige akademiker i verden i dag”
(Sunday Times)

KULTUREN I ØKONOMI OG POLITIK
MATCHPOINTS SEMINAR
AARHUS UNIVERSITET
23. - 25. MAJ 2013

Læs mere, og tilmeld dig nyhedsbrevet på:
au.dk/matchpoints2013

Foto: Lise Balsby

AUs succes: Naturvidenskab for folket

FOREDRAG Aarhus Universitets Offentlige foredrag i Naturvidenskab udbredes til flere jyske byer.

Kemiprofessor Karl Anker Jørgensen stod for det næstsidste foredrag i rækken af Offentlige foredrag i Naturvidenskab dette efterår. Foredraget om molekylær gastronomi er blevet til i samarbejde med leder af Kemisk Kantine Eva Sillesen, der efter foredraget serverede smagsprøver på molekylær gastronomi for publikum.

Af Marie Groth Andersen
mga@adm.au.dk

Det hele startede i 2006 med seks foredrag i anledning af det internationale Einstein-år. Siden har Aarhus Universitets Offentlige foredrag i Naturvidenskab haft vokseværk. De første år var der omkring 300-400 tilmeldte pr. foredrag. Til sammenligning har der i år været omkring 2.000 tilmeldte til hvert af de foredrag, som Science and Technology arrangerer i samarbejde med Folkeuniversitetet i Aarhus.

Den store interesse har givet arrangørerne mod på at udbrede foredragene til andre jyske byer.

– Vi kan se, at mange kører langt for at komme med til foredragene i Aarhus. Der kommer folk fra Silkeborg, Herning, Vestjylland, Horsens og Vejle. Vi vil gerne give flere mulighed for at opleve foredragene, uden at de behøver at køre langt. På den måde håber vi, at vi totalt set kan nå ud til

flere mennesker, siger chefkonsulent Jens Holbech, der arrangerer og koordinerer Offentlige foredrag i Naturvidenskab.

I løbet af den nyligt afsluttede sæson er et udvalg af foredragene blevet afholdt på AU Herning, og fra marts indleder AU et samarbejde med to gymnasier i Vejle. Der er samtidig forhandlinger i gang med øvrige egne af Jylland.

– På AU har vi allerede lavet det forberedende arbejde med at kvalitetssikre foredragene og

kæle for detaljen. Så det arbejde er på plads, når foredragene udbydes til vores partnere i eksempelvis Herning og Vejle. Omvendt giver samarbejdet AU mulighed for at komme endnu bredere ud. Der er en rigtig god synergi i det, pointerer Jens Holbech. ■

” Vi kan se, at mange kører langt for at komme med til foredragene i Aarhus. Der kommer folk fra Silkeborg, Herning, Vestjylland, Horsens og Vejle.

Jens Holbech,
chefkonsulent

!

BLIV KLOGERE PÅ NOBEL

Efterårssæsonen for Offentlige foredrag i Naturvidenskab er næsten slut, men du kan stadig nå det sidste foredrag, hvor du kan blive klogere på årets nobelpriser. Det foregår den 3. og 5. december i Søauditorierne.

113 MÅDER AT BLIVE FÆRDIG PÅ

KANDIDATDAG PÅ AARHUS UNIVERSITET
22. NOVEMBER 10-16
SØAUDITORIERNE

Kandidatdag 2012 giver dig et overblik over de 113 kandidatuddannelser, du kan vælge på Aarhus Universitet.

Spørg løs. Vi sætter en ære i at vejlede dig.

kandidat.au.dk/kandidatdag2012

Naturkatastrofer fascinerer os

FRIT EN FORSKER

Udnyt den store hjernemasse på Aarhus Universitet. Har du en idé til Frit en forsker, så send en mail til redaktionen på univers@au.dk

Af Ida Hammerich Nielson

ihn@adm.au.dk

Spørgsmål:

Mediedækningen af orkanen Sandy var enorm – hvorfor er vi egentlig så fascinerede af naturkatastrofer?

Svar:

Jesper Sørensen, lektor i religionsvidenskab:

– Naturkatastrofer fascinerer os af en række forskellige årsager. De er et udtryk for menneskets magtesløshed, og der er noget fascinerende over afgivelsen af magt til noget ikke-menneskeligt, måske særligt i en moderne tidsalder, der er præget af en hidtil uset teknologisk kontrol. Når træerne vælter, strømmen går, og adgangen til elektronisk kommunikation afbrydes, sendes vi nærmest tilbage i en urtilstand. Katastrofer giver os også en følelse af sammenhold. De fører til, at vi rykker sammen om den ydre trussel.

Hvorfor personificerer vi orkaner ved at give dem navne?

– Vi har en tendens til at se katastroferne som en slags menneskelige agenter. Vi giver personnavne til store storme og taler om dem, som om de ”handler” i verden, og at det derfor ikke er tilfældige udtryk for naturlove, der er på spil. Vi har tilsyneladende en spontan tendens til at se dramatiske ændringer i vores omgivelser som udtryk for handlinger, hvor der altså er en handlende agent, og ikke blot som tilfældige begivenheder. Det er ikke tilfældigt, at de fleste kulturer i verden har opfattet naturkræfter som enten guddommelige i sig selv eller som udtryk for en guddommelig vilje. Det er altså nemt at anskue katastrofer som handlinger foretaget af agenter med overmenneskelige kræfter.

Hvordan har mennesker typisk forklaret naturkatastrofer?

– Voldsomme begivenheder, der berører folks liv, førlighed og ejendom, forbindes ofte med vores moralske forestillinger. Hvad

enten man anskuer en orkan som Sandy som et udtryk for en straffende Gud eller som et resultat af menneskets uansvarlige omgang med verdens naturressourcer, forbindes begivenheden med moralske anskuelser. Vi ved, at moral i særlig grad optager mennesker,

og at vi har en spontan tendens til at anskue tilfældige begivenheder i verden med moralske briller. Når naboen vinder i lotto, er det enten rimeligt eller urimeligt, fortjent eller ufortjent. Religionshistorien er fyldt med forestillinger om den ultimative katastrofe, verdens

undergang, og disse forestillinger er næsten altid anskuet som et resultat af menneskets moralske forfald. Katastrofer anskues altså som et overmenneskeligt svar på menneskets kollektive moralske handlen. ■

Illustration: Louise Thomsen

Fotos: Jesper Røis

I godt selskab med Gintberg

I MEDIERNE 160 ansatte og studerende grinede af sig selv, da *Gintberg på Kanten* var på skærmen i S-bygningen.

Torsdag den 15. november kl. 20.00.

DR1 i prime time – det er nu, danskerne sætter sig foran fladskærmen. Og hvad er der så på programmet: en halv time om Aarhus Universitet.

I den nye sæson af *Gintberg på Kanten* er den populære stand-up-komiker rykket ind bag murene i ”den offentlige” for at se, om de næsten 800.000 skatteyderbetalte ansatte overhovedet laver noget, og om der måske skulle gemme sig bare en lille smule selvironi bag de ellers tykke mure. Og at dømme efter reaktionerne på programmet var der i hvert fald mange, der godt kunne grine

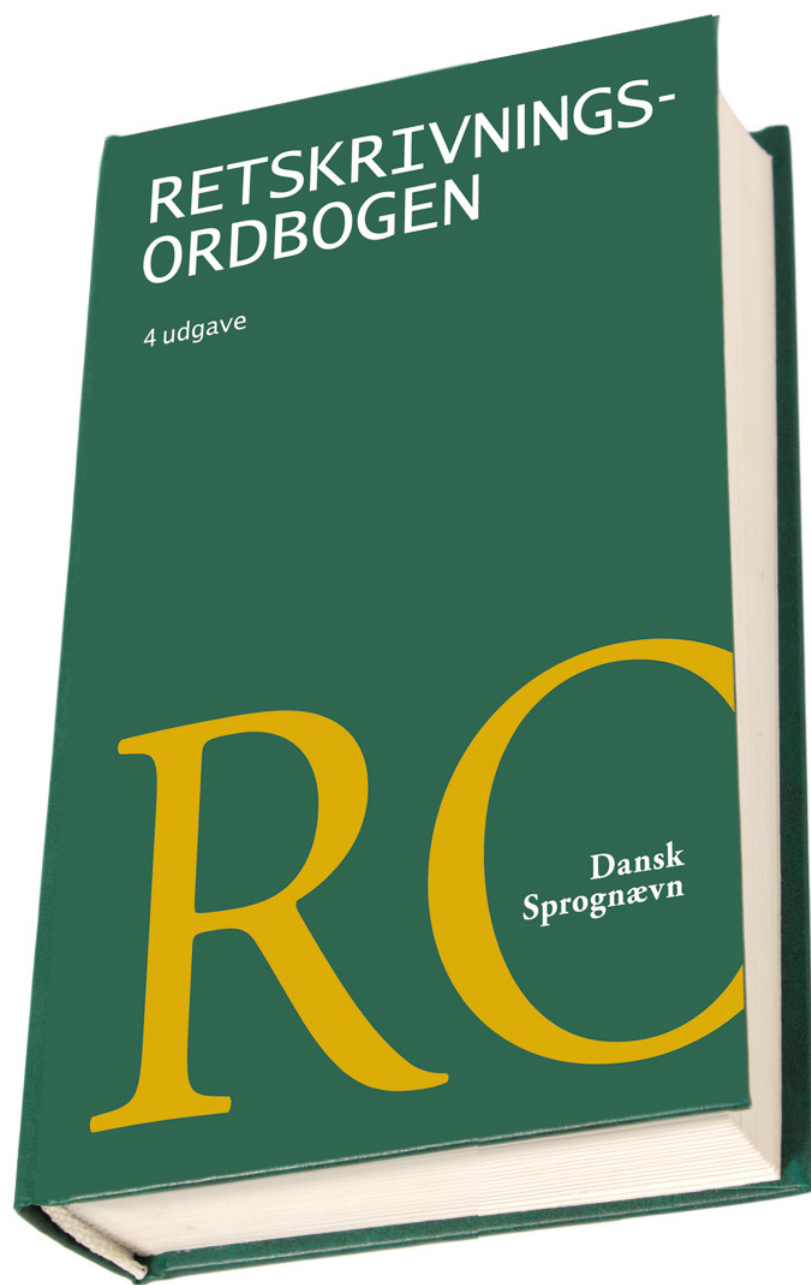
både af sig selv og med hinanden, da programmet om vores del af ”den offentlige” blev vist for ansatte og studerende i S-bygningen på Fuglesangs Allé.

Du kan se eller gense programmet på DR’s hjemmeside og blandt andet følge øh-forskeren i jagten på den sproglige pause, det vindende hold ved årets ølstafet, nåh nej, kapsejlad, og komme helt tæt på indholdet i koens mave.

God fornøjelse! ■

”Ser Jan Gintberg på Aarhus Uni ... Der går min datter ... Tror sgu, jeg så hende ... da der var ølstafet i uni-parken.

Citat fra en seer på programmets hjemmeside på dr.dk

Dansk Sprognævn slagter oasegeden

NYE ORD Danskerne har fået en ny retskrivningsordbog. Her blåstempler Dansk Sprognævn omkring 4.500 ord, som i en årrække har været en del af vores daglige sprog. Nu er de også helt officielt dansk, mens den konstante udvikling af vores modersmål har sendt andre udtryk og ord på sprogmøddingen. **UNivers's** studentskribent har haft danskernes nye sprogunivers under luppen.

Af Thomas Bennedbæk Kristensen
univers@au.dk

Så går det løs.

Nu kan jeg ytre, at jeg har "googlet" en ny app på min smart-phone" – med hjerteligt samtykke fra den danske retskrivningsbibel.

For nylig udgav Dansk Sprognævn en ny retskrivningsordbog, der er opdateret med nye ord (som jeg for overskuelighedens skyld markerer med kursiv).

Ind kommer ord som sms og exit-poll. Ud går "adelsbrev", "barfods-sandal" og "oaseged" (gedeskind til bogbinding).

Som jeg ser det, giver de nye retskrivningsregler samfundet helt

nye muligheder.

I fremtiden kan erhvervsledere således roligt afholde medarbejder-samtaler for at benchmarke de ansattes omstillingsparathed.

Skulle en medarbejder eller to så være lidt for tilbøjelige til at hænge ud i fredagsbaren med en julebryg og en heftig diskussion om regeringens seneste skatteskrue frem for at brainstorme kreative buzzwords til virksomhedens it-produkter, kan den kære erhvervsleder være proaktiv og elaborere en plan for firmaets næste jobrotation.

Den rotation tilgodeser dog næppe den burka-klædte perker, som netop er spontantflygtet fra et ob-skurt diktaturstyre i Langtbortistan til fordel for en tilværelse blandt 5,5

millioner snothvalpe og snydepelse, tudeffæse og pivskider, båtnakker og andre erklærede jubelidioter i det danske vidensamfund, hvor den gennemsnitlige borgers hvilepuls kun overgås af hans alarmerende høje kolesteroltal.

Et samfund, som også tæller den midtlivskriseramte kvindelige bonusforælder, der slæber sin bedre og særdeles metroseksuelle halvdel med til pilates og andre wellnessaktiviteter – alt imens hun omsorgssvigter sin drengerøv af et bonusbarn i et virvar af kaotiske skole-hjem-samtaler og dårlig samvittighed.

Heldigvis for hende kan alle kvaler powershoppes væk og druknes i caffè latte og cupcakes, hvis

konsumering i øvrigt kan omsættes til lidet livsberigende statusopdateringer om bagværk og cafébesøg. Men giver de mange nye ord ikke også anledning til visse bekymringer?

Jovist. Vores gamle gastronomiske kendinge – kartofler, brun sovs og stegt flæsk – følger for eksempel allerede den benhårde konkurrence om opmærksomheden fra nutidens tapas-elskende, chorizo-mæskende og smoothie-bællende danskere.

Og på reality-tv boltrer bimboer, alfahanner og andre linselus sig med kulørte ytringer som "bitch, please fuck af" og "jeg har fucket up". Når de altså ikke lige har travlt med kinky aktiviteter som tungekysseri og blowjob med

deraf følgende kønsvorter.

Jeg er dog fortrøstningsfuld. For selvom tsunamien af engelske udtryk skyller ind over de danske kyster, så lur mig, om ikke gode, gamle, gedigne skældsord som "skøge" og "fusentast" alligevel farver offentligheden fra tid til anden.

Og hvis man er utilfreds med sprogets udvikling, kan man da heldigvis altid fatte keyboardet og blogge om sin indignation over danskernes lemfældige omgang med modersmålet. Et kollektivt sprogløseri, der nu giver dovne danskere og analfabeter lov til at vælge frit imellem inden for og indenfor, akvarie og akvarium samt DVD og dvd.

Når bloggeren så alligevel er i gang med at nedfælde sin profeti om det danske sprogs undergang, kan han eller hun i al sin patriotiske stolthed med rette mindes de nationalsymbolske sprogperler, som nådesløst blev syltet af Dansk Sprognævn og de øvrige danske sproglagtere.

Oaseged – du vil blive savnet. ■

Topledere delte deres erfaringer med AU-studerende

School of Business and Social Sciences, Aarhus Universitet, var i november vært for Aarhus Symposium, hvor AU-studerende fik chance for tæt dialog med repræsentanter fra erhvervslivet og forsknings eksperter fra AU. Blandt andre delte CEO Steen Riisgaard fra Novozymes og Brasiliens ambassadør Gonçalo de Barros Carvalho e Mello Mourão deres erfaringer med de studerende. Symposiet var hovedsageligt arrangeret af studerende.

Få overblik over dine muligheder

Studerende, der snart skal i gang med en kandidatuddannelse, kan få overblik over mulighederne på Aarhus Universitet, når AU den 22. november holder kandidatdag. På messen kan man høre oplæg om de forskellige uddannelser, tale med de faglige studievejledere og blive klogere på karrieremuligheder, entreprenørskab under studiet og mulighederne for at studere i udlandet. Kandidatdagen foregår i Søauditorierne. Læs mere på kandidat.au.dk

Workshop sætter fokus på studiemiljø

Studerende og ansatte på AU kan få indblik i de projekter, der i 2011 og 2012 er sat i gang for at fremme det gode studiemiljø. På en workshop den 22. november kan man blandt andet høre om projekter til forebyggelse af stress, mentorprojektet på Statskundskab og udvikling af nye vejledningskoncepter. Workshoppen giver også mulighed for at samle inspiration til projekter i 2013, hvor der igen uddeles midler til aktiviteter, der fremmer studiemiljøet.

Foucault kan ikke leges ind

UNDERVISNING De studerende får ikke nok ud af undervisningen. Det er både underviserne og de studerende enige om. Men hvem skal gøre noget ved det? **UN**ivers dykker ned i debatten om antallet af undervisningstimer.

Af **Ruben Engrob Nielsen**
renn@adm.au.dk

Lektor ved Institut for Æstetik og Kommunikation Peter Lauritsen synes, de studerende skal få fingeren ud. Sådan lød hans opfordring i et debatindlæg i *Politiken* i september. Han forstår ikke, hvad de studerende skal med flere timer, når de ikke bruger dem, de har, fornuftigt:

– Det er et problem, at der er for mange studerende, som ser ud til ikke at gide være her. Som simpelthen får for lidt ud af de fem år, de har på universitetet. Her har man for den eneste gang i sit liv virkelig nogle år til rådighed, hvor man kan alt muligt. Det er fattigt, at man så ikke får engageret sig ordentligt, siger han.

De studerende mener heller ikke, de får nok ud af undervisningen, men det er ikke nødvendigvis af mangel på lyst. Antropologistuderende Mie Lynggaard Nielsen forstår godt Peter Lauritsens frustration over de ugidelige studerende, men når hun oplever at komme forberedt til undervisning, og hendes viden ikke bliver omdannet til noget brugbart, svinder motivationen til forberedelse ind.

– Vi får at vide, at underviserne er dygtige forskere, men det gør dem ikke nødvendigvis til gode undervisere. For mig handler det ikke om, hvor mange timer man har, men mere om, hvad udbyttet af timerne bliver. Som studerende opbygger man også en erfaring, hvor man mange gange er kommet helt forberedt til undervisning, men hvor man bare ikke har fået

det ud af timerne, som man har forventet, forklarer hun.

Mie Lynggaard Nielsen følte sig derfor nødsaget til at finde udfordringer andre steder for at få de kompetencer, hun mener, universitetet skulle have givet hende.

En gammel diskussion

Universitetet har længe været klar over, at ikke alle studerende kommer med de samme forudsætninger. Og i takt med at flere bliver optaget, skal universitetet gøre mere for at forberede dem på "det at studere". Men Peter Lauritsen efterlyser en diskussion om konsekvenserne af masseuniversitetet og kvaliteten af de færdiguddannede, der kommer ud.

– Er målet, at vi får så mange igennem universitetet som muligt? Og hvad er det så egentlig for et universitet, de kommer igennem? Den debat synes jeg er væk. Man tager for givet, at jo flere vi kan få igennem universitetssystemet, jo bedre. Det er ikke min holdning, og jeg tror, det er rigtig skidt, siger han.

I mange tilfælde mener han, at de pædagogiske tiltag er som at putte sukker på surstrømming. Det bliver aldrig helt godt, og derfor vil han have politikerne og de kommende studerende til at tænke over, hvad formålet med universitetet skal være.

Ikke et spørgsmål om skyld

Ph.d.-studerende ved Center for Undervisning og Læring Kim Jesper Herrmann mener, universitetet er nødt til at tage de mange nye studerende alvorligt. De er blevet lukket ind i folden, og derfor har

Flere studerende klager over for få undervisningstimer, mens dem, de har, er for dårlige. Lektor Peter Lauritsen er enig i, at universitetet kan gøre mange ting bedre, men uden de studerendes engagement bliver det aldrig helt godt.

universitetet også et medansvar for kvaliteten af undervisningen.

– Det her skyldsspørgsmål er enormt uproduktivt. Det bliver en skyttegravskrig, som vi ikke kommer særlig meget videre af. Vi bliver nødt til at interessere os for, hvorfor de studerende nogle steder lægger så lidt arbejde i studierne. Hvorfor er det meningsfuldt at arbejde så lidt? Og er det virkelig sandt, at man på nogle studier kan vade igennem og trække sit eksamensbevis?

Han afviser, at pædagogik

handler om at fratage de studerende deres ansvar.

– Tværtimod. Pædagogisk undervisning handler om at gøre de studerende kravene bevidst. At sikre, at der er sammenhæng mellem de krav, der stilles, og de kvalitetskriterier, der lægges til grund ved eksamen.

Peter Lauritsens debatindlæg rejser altså en lang række spørgsmål, som studerende, undervisere og politikere stadig skal diskutere og tage stilling til. Er flere timer nok, skal der nye undervisnings-

former til, og skal det at studere altid være sjovt?

– Det kan godt være, vi med mindre hold og med alt muligt kan få flere til at arbejde. At man kan arbejde på nogle andre måder, der gør, at nogle flere synes, det er interessant. Men det ændrer altså bare ikke ved, at Foucault, ham kan du ikke lege ind. Du bliver nødt til at sætte dig ned og læse det. Og du bliver nødt til at finde dig i, at det er svært, siger Peter Lauritsen. ■

A crystal ball into your future

Students who are about to start a Master's degree programme can gain a clear idea of their options at Aarhus University at the Master's Day fair to be held on 22 November. There will be presentations about the various degree programmes, and students can meet student counsellors as well as learning about their career options, entrepreneurship during their studies, and opportunities for studying abroad. The fair is to be held at the Lakeside Lecture Theatres. For more information, please go to kandidat.au.dk

Top executives share their experiences with AU students

In November the School of Business and Social Sciences at Aarhus University hosted the Aarhus Symposium, a chance for AU students to meet and greet representatives of the business community as well as research experts from AU. The visitors included CEO Steen Riisgaard from Novozymes and the Brazilian Ambassador Gonçalo de Barros Carvalho e Mello Mourão, both of whom shared their experiences with the students. The symposium was organised primarily by the students.

Photo: Lise Balsby

What do the Danes actually eat?

CULTURE EXCHANGE AU and Studenterhus Aarhus are repeating the successful "Internationalize with us" programme, which matches Danish families with international postdocs and PhD scholars.

By Marie Groth Andersen
mga@adm.au.dk

Is it true that the Danes are just as cold as the Danish winter? And do they really like rye bread, liver pâté and soused herrings for dinner? The "Internationalize with us" cultural exchange programme is a chance for international PhD

scholars and postdocs to discover the real truth about the Danes. The initiative has been set up by Aarhus University, a company called COWI, and Studenterhus Aarhus.

The programme matches international guests with Danish hosts consisting of employees working for COWI, Danske Bank, Bech-Bruun and the Municipality of

Aarhus. What happens is that the Danish hosts invite international guests for dinner several times during the course of the programme. In addition, the participants all meet occasionally to share a meal together or visit the companies taking part in the scheme.

"We know a lot of international PhD scholars and researchers who like living in Denmark, but who

never meet any Danes once they get home from work. They want to learn a bit more about the Danes and Danish culture, and we're delighted to be able to help," explains Anne P. Langer, who is AU's International Coordinator.

"We ran the programme for the first time last year, and there was plenty of positive feedback. So we're starting a new group again this year, and so far we've found 30 matches," says Anne Thorø Nielsen, the Executive Manager of Studenterhus Aarhus.

Better matchmaking

A few adjustments have been made following an evaluation of the previous programme. Among other things, the organisers have

decided to focus on a more careful matchmaking process.

"We've produced a more detailed questionnaire allowing the participants to choose whether they want to be matched on the basis of their interests, language abilities or educational background," explains Anne Thorø Nielsen. ■

THE NEW PROGRAMME WAS LAUNCHED AT THE START OF NOVEMBER AND WILL RUN UNTIL THE SPRING OF 2013. IF YOU ARE INTERESTED IN TAKING PART, PLEASE CONTACT **STUDENTERHUS AARHUS** FOR MORE INFORMATION ABOUT "INTERNATIONALIZE WITH US".

China and Denmark meet for dinner

CULTURE EXCHANGE Apple from China has established a strong friendship with the Sømod family. And the Danish family has learned a lot about China, as well as learning how to eat with chopsticks.

By Marie Groth Andersen
mga@adm.au.dk

"They're my Danish family, because my own family is a very long way away at the moment," says Apple from China about the Sømod family, consisting of Bent, Jonna and their two sons.

Apple is a PhD scholar at Aarhus University, where she is researching into psoriasis. Her real name is Zhanyan Kang, but Apple is easier for Westerners to pronounce, she says.

Apple and the Sømod family were matched in the first round of the "Internationalize with us" cultural exchange programme, which connects international PhD scholars with Danish families.

"It's great to learn more about Danish culture and find out how the Danes live and what they have for dinner. This is important for

me because I have lots of Danish colleagues, so it's useful to learn about Danish customs and how to communicate and behave appropriately in Denmark. In China you have to be extremely polite to your supervisor, whereas you can be more relaxed in Denmark," she explains in Danish. Her Danish is pretty good, only interspersed occasionally with English words.

Nice to be able to help

Apple is not the only one to benefit from the "Internationalize with us" programme, underlines Bent Sømod.

"My wife and I have often talked about welcoming international visitors to Denmark and being mentors for them. But we lead busy lives, and hadn't ever got round to doing anything about it. So when the programme was introduced at my workplace, we thought we ought to seize the op-

Apple from China is a PhD scholar at Aarhus University, and thanks to Bent Sømod and the rest of his family she has gained unique insight into Danish culture.

Photo: Lise Balsby

portunity," explains Bent Sømod, who is a section manager at COWI, one of the companies taking part in the "Internationalize with us" programme.

"I've been to China, but I never managed to talk to many Chinese people because of the language barrier. So meeting Apple has given me a whole new angle on China, and it's nice to be able to help someone else at the same time."

The family has helped Apple to get used to Denmark, but they have also helped her solve some more practical problems.

"Apple has tried eating some

pretty strange things because she didn't know what they were or how they should be eaten. For instance, she once thought a carton of cottage cheese contained yogurt. So Jonna took her out shopping one day to explain exactly what the various Danish products contained," explains Bent Sømod.

In return, Apple has introduced the family to Chinese food and taught them how to eat with chopsticks.

Hitting it off

The first round of "Internationalize with us" ended in May, but the Sømod family and Apple still

meet up every now and then.

"We're lucky that we hit it off so well. The match was successful, and we plan to go on seeing each other," explains Bent Sømod.

The family were so pleased with the result that they have joined the second round of "Internationalize with us", which is being launched in November.

"This time we've been matched with a couple from Australia, and Apple can be a sparring partner for them now. After all, she knows what it's like to be a newcomer in Denmark," concludes Bent Sømod. ■

AARHUS UNIVERSITET

"Først nu går det op for mig, at jeg bor på den anden side af jorden ..."

Læs temaet om Kina side 8-9

UNIVERS

STUDENTER
SIDERNE

NYHEDER ■ INTERNATIONAL ■ DEBAT ■ FORSKNING ■ TEMA OM KINA ■ FRIT EN FORSKER ■ OG MEGET, MEGET MERE ...

Foto: Lars Kruse

PÅ UDKIG EFTER REVOLUTIONEN

Der er masser af modstand i verden, men herhjemme har vi nærmest ekskluderet begrebet, mener historiker Bertel Nygaard > SIDE 6

WHAT DO THE DANES EAT?
THE "INTERNATIONALIZE WITH US"
PROGRAMME MATCHES DANISH
FAMILIES WITH INTERNATIONAL
POSTDOCS AND PHD SCHOLARS.
READ MORE > PAGE 15

DOVNE STUDERENDE?
DE STUDERENDE FÅR IKKE NOK UD AF
UNDERVISNINGEN. DET ER BÅDE
UNDERVISERNE OG DE STUDERENDE
ENIGE OM. MEN HVIS SKYLD ER DET?
LÆS MERE > SIDE 14

NYE ORD TIL FORRÅDET
DANSKERNE HAR FÅET EN NY
RETSKRIVNINGSBOG. UNIVERS
HAR LEGET MED DANSKERNES NYE
SPROGUNIVERS.
LÆS MERE > SIDE 13

FRIT EN FORSKER
HVORFOR ER VI SÅ FASCINEREDE
AF NATURKATASTROFER? EN
LEKTOR I RELIGIONSVIDENSKAB
GIVER SIT BUD. LÆS
LÆS MERE > SIDE 12

LÆS
OGSÅ
I DETTE
NUMMER